

HGK

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

IT ANALIZA

2022. / 2023.

OBUHVAT ANALIZE

(1) IT industrija je definirana sljedećim razredima Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007.; NACE Rev. 2):

J 58.21 Izdavanje računalnih igara

J 58.29 Izdavanje ostalog softvera

J 62.01 Računalno programiranje

J 62.02 Savjetovanje u vezi s računalima

J 62.03 Upravljanje računalnom opremom i sustavom

J 62.09 Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima

J 63.11 Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima

SADRŽAJ

1. IT industrija - kretanja i stanje u 2022.
  2. Poslovanje TOP 50 IT poduzeća (2018.-2022.)
  3. ISV - Proizvođači pakiranog softvera
  4. Pogled u 2023. godinu
-
-

Predgovor

Umjetna inteligencija otvorila je vrata tehnološkoj revoluciji čije krajnje dosege još ne možemo niti zamisliti. Istraživanja govore da je već više od 50 posto postojećih poslova u riziku da u iduća dva desetljeća bude zamijenjeno nekim od oblika umjetne inteligencije. Do sada je, od prve industrijske revolucije pa do danas, također dolazilo do značajnih promjena na tržištu rada kao posljedica inovacija u tehnologiji.

Međutim, današnju tehnološku revoluciju razlikuje činjenica da je umjetna inteligencija sposobna preuzeti obavljanje zadataka i poslova koji nisu rutinski, pa čak i stvarati vlastite obrasce ponašanja i djelovanja. Na nama je da budemo izrazito svjesni njezinih prednosti i nedostatka kako se njezina primjena povećava. Umjetna inteligencija olakšat će brojne procese u organizaciji i svakodnevnom životu, ali ne može u potpunosti zamijeniti humanu interakciju. Strojevi imaju kalkulacije, mi imamo shvaćanje. Strojevi imaju upute, mi imamo svrhu.

S obzirom na preuzimanje zadataka i razvoj novih vrsta radnih mjesta, postavlja se pitanje kako postaviti obrazovni sustav budućnosti i na koji način educirati buduće generacije, posebice ako već danas znamo da će, primjerice, 65 posto današnje djece raditi posao koji danas još ne postoji. Možemo očekivati i prilično fluidne obrazovne koncepte koji će dati primat konceptu cjeloživotnog obrazovanja i novom sustavu akademskih titula i zvanja.

U kontekstu tvrtki, već na primjeru digitalne transformacije znamo da je jedan od najvažnijih aspekata takve transformacije upravo promjena organizacijske kulture. To je proces koji od organizacija zahtijeva da konstantno preispituju status quo, eksperimentiraju, ali i prihvaćaju neuspjeh kao sastavni dio uspjeha. Iste te vještine prilagodbe i promjena zahtijevat će umjetna inteligencija i od nas.

Druga tema iz IT sfere koja posljednjih dana okupira pažnju javnosti jest kibernetička sigurnost, posebice zbog velikog broja napada koji mogu narušiti funkcioniranje ključne infrastrukture te uostalom cijeloga jedinstvenog europskog tržišta. Početkom ove godine stupila je na snagu EU direktiva o mjerama za visoku zajedničku razinu kibernetičke sigurnosti, tzv. Direktiva NIS 2. Trenutno je u proceduri donošenja Zakon o kibernetičkoj sigurnosti, koji prenosi Direktivu. Sljedeća godina je godina prilagodbe, a puna implementacija Direktive počinje 2025. godine. Očekuje nas povećanje broja obveznika te opsežnije mjere zaštite unutar poslovnih sustava. Kao i za prve stadije digitalne transformacije, i tu nam je potrebna jaka IT industrija s kvalitetnim portfeljem usluga koje mogu osigurati zaštitu od prijetnji.

Ususret svim ovim novostima, kao i izazovima, Hrvatska gospodarska komora i njezino Udruženje za IT HGK i ove godine analiziraju stanje u hrvatskoj IT industriji kako bismo mogli zajednički raditi na prijedlozima regulative, izvora financiranja i edukacije od kojih će koristiti imati cijelo gospodarstvo.

predsjednik HGK dr. sc. Luka Burilović

IT u 2022.

Ključne činjenice

6.179 IT poduzeća

Rast 2022./2018. 64 %

Udio u RH 4,1 %

1,6 milijardi € prihoda na inozemnom tržištu

Rast 2022./2018. 137 %

Udio u RH 4,7 %

3,4 milijarde € poslovnih prihoda

Rast 2022./2018. 80 %

Udio u RH 2,4 %

34.375 zaposlenih

Rast 2022./2018. 55,6 %

Udio u RH 3,4 %

1.559 € prosječna neto plaća

Nominalni rast 2022./2018. 33,3 %

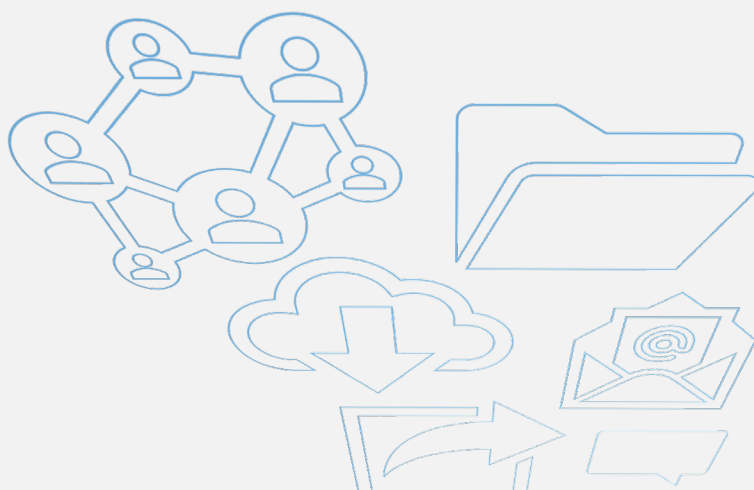
68 % veća od prosjeka u RH

EBITDA marža 18 %

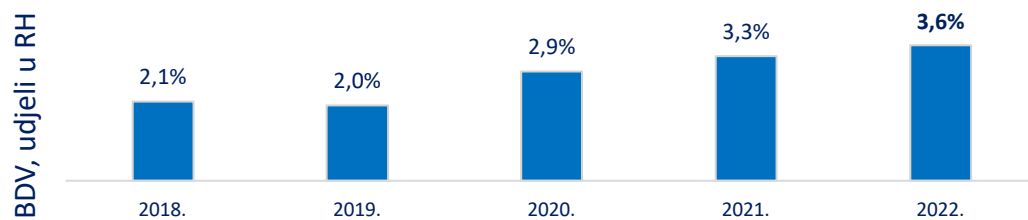
Rast 2022./2018. 4 pb

8 pb veća od prosjeka RH

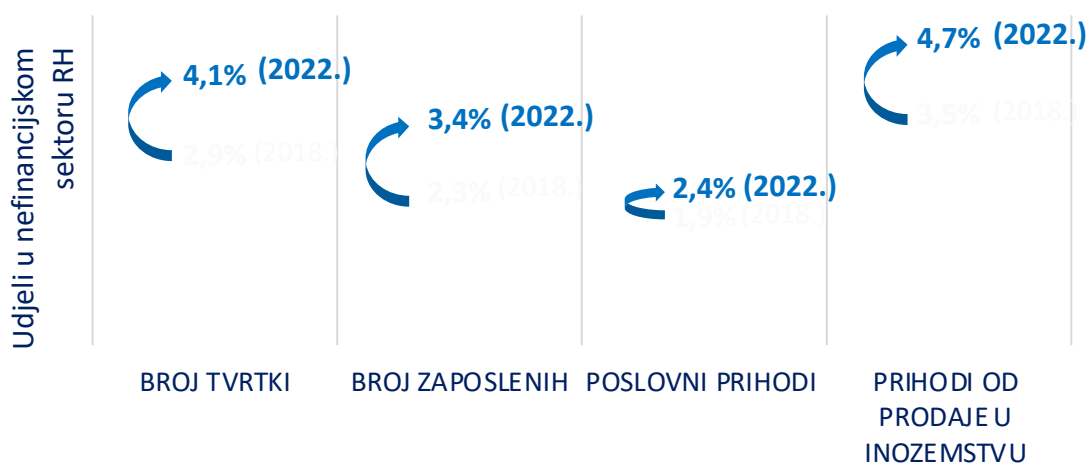

1. IT industrija – kretanja i stanje u 2022. godini

IT sve značajniji u hrvatskom gospodarstvu

Izvor: Eurostat, obrada HGK

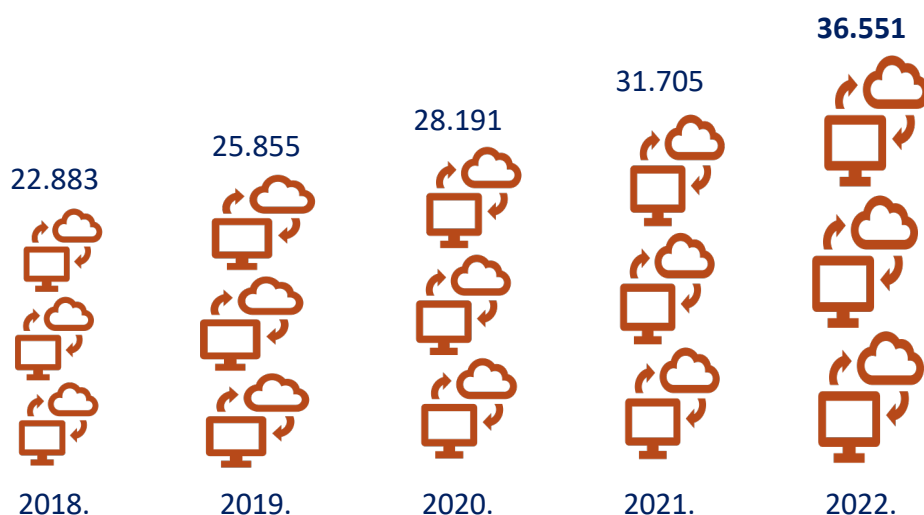
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

IT industrija već duže raste brže od prosjeka hrvatskoga gospodarstva, čime je i njezin značaj te doprinos nacionalnoj bruto dodanoj vrijednosti (BDV-u) odnosno bruto domaćem proizvodu (BDP-u) veći.

Posljednji raspoloživi podaci koji ocrtavaju značaj IT industrije u nacionalnom gospodarstvu pokazuju da je udio BDV-a najvažnijeg dijela IT industrije (J 62 i J 63) u 2022. godini iznosio rekordno visokih 3,6 posto. Rast udjela u deset je godina iznosio 2,4 postotna boda, a u posljednjih pet godina 1,5 postotnih bodova.

Prema podacima iz godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika, u 2022. godini IT sektor sudjelovao je u hrvatskome nefinancijskom sektoru s 4,1 posto poduzeća, 3,4 posto zaposlenih, 2,4 posto poslovnih prihoda te 4,7 posto prihoda od prodaje na inozemnom tržištu.

Rast broja IT poduzeća 17 posto

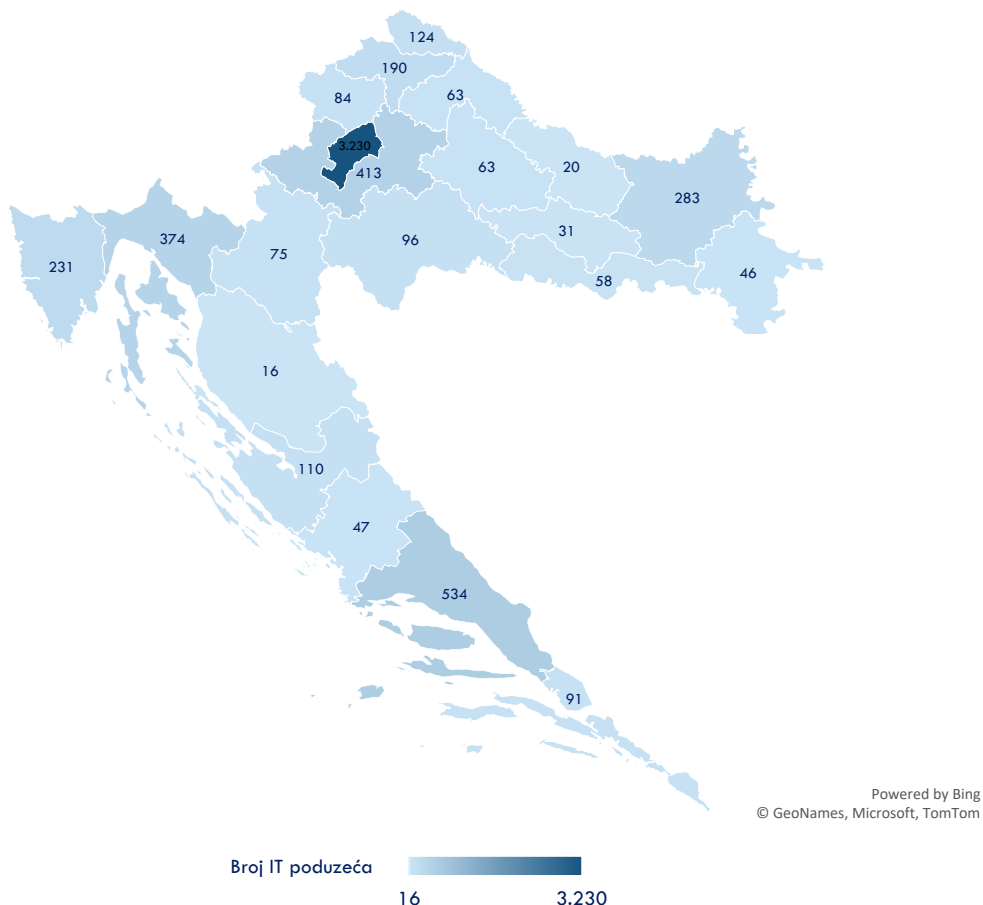
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Broj IT poduzeća kontinuirano raste; u posljednjih pet godina prosječnom godišnjom stopom od 13,1 posto. U 2022. godini zabilježen je iznadprosječni rast od 17,0 posto te je bilo ukupno 900 IT poduzeća više nego godinu dana prije i 64 posto poduzeća više nego prije pet godina. Pritom je računalno programiranje najčešća IT djelatnost, za nju je (kao osnovnu djelatnost) registrirano 70 posto svih IT poduzeća.

Rast broja IT poduzeća temelji se na sve većem broju mikro i malih poduzeća, dok u broju velikih i srednjih nema gotovo nikakvih promjena. Naime, u 2022. godini bilo je devet velikih i 53 srednja IT poduzeća. Broj velikih bio je isti kao i prije pet godina, a broj srednjih povećao se tek za jedan. Najviše velikih tvrtki registrirano je u djelatnosti računalnog programiranja, a devet velikih ostvarilo je 22 posto svih prihoda i 21 posto izvoza IT sektora, manje nego prije pet godina (29 posto prihoda; 30 posto izvoza).

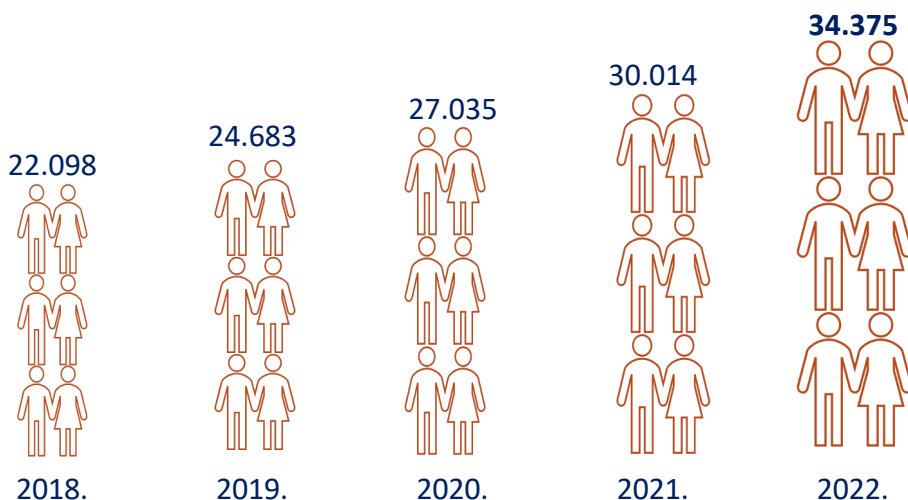
Koncentracija IT poduzeća u Gradu Zagrebu

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prema podacima iz Godišnjih financijskih izvještaja, u Gradu Zagrebu je 2022. godine poslovalo 52,3 posto svih IT poduzeća u Hrvatskoj, od čega osam od ukupno devet velikih poduzeća (preostali je u Istarskoj županiji). Zbog toga je u Gradu Zagrebu ostvareno 72,5 posto poslovnih prihoda, a zaposleno je bilo 64 posto zaposlenih u IT sektoru. Ovdje je ostvaren i najveći apsolutni godišnji porast broja IT poduzeća (za 446), a slijedi Splitsko-dalmatinska županija sa 104 IT poduzeća više u odnosu na prethodnu godinu.

Rast broja zaposlenih 14,5 posto

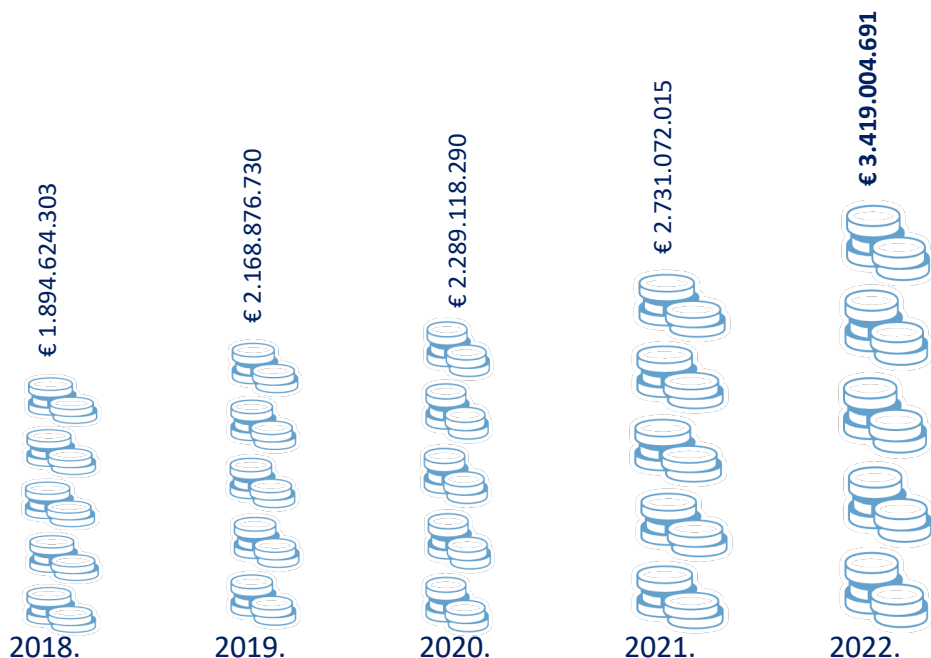
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

U posljednjih pet godina broj zaposlenih raste prosječnom stopom od 11,7 posto. U 2022. godini godišnji je rast bio iznadprosječan (14,5 posto) te je bilo 4.400 zaposlenih osoba više nego godinu dana prije, a u odnosu na stanje prije pet godina IT industrija imala je 12.300 zaposlenih više (+55,6 posto).

U godišnjoj je usporedbi najviše porastao broj zaposlenih u mikropoduzećima (za 2.100), dok je najmanji porast zabilježen kod velikih poduzeća (za 292). No, kako se broj velikih poduzeća nije mijenjao, prosječan broj zaposlenih u jednome velikom poduzeću porastao je za 32 zaposlene osobe, što ocrtava njihovo daljnje širenje. Prije pet godina prosječan broj zaposlenih u prosječno velikom IT poduzeću bio je manji za 155.

Računalno programiranje najznačajnija je i najveća IT djelatnost i prema kriteriju radne snage: ovdje je zaposleno 24.600 osoba što je 72 posto ukupno zaposlenih u IT sektoru.

Izniman rast poslovnih prihoda (25,2 posto)

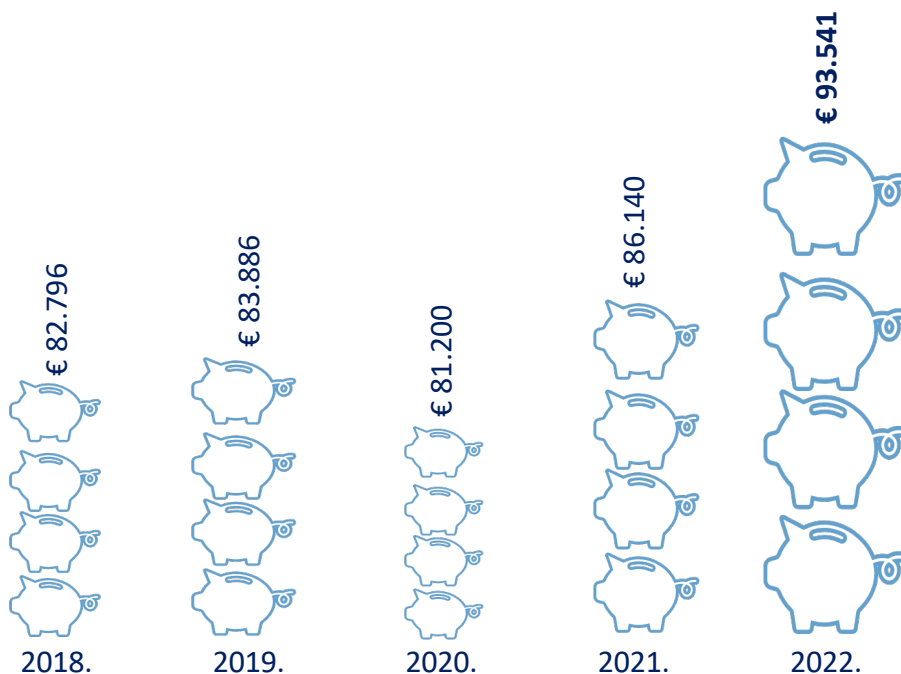

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Poslovni prihodi hrvatske IT industrije porasli su za više od 80 posto u razdoblju od 2018. do 2022. godine ili za gotovo 1,5 milijardi eura te su u 2022. godini premašili iznos od 3,4 milijarde eura. Rast je u 2022. godini bio iznimno visok (25,2 posto), znatno iznad petogodišnjega prosjeka (15,9 posto), na što je zasigurno utjecao rast cijena.

Najviše je u godišnjoj usporedbi porastao prihod mikropoduzeća (44 posto) te se udio njihovih prihoda u ukupnim prihodima IT sektora povećao s 18 na 21 posto, dok se udio prihoda velikih i srednjih tvrtki zajedno spustio ispod 50 posto (s 51 posto u 2021. na 48 posto u 2022.).

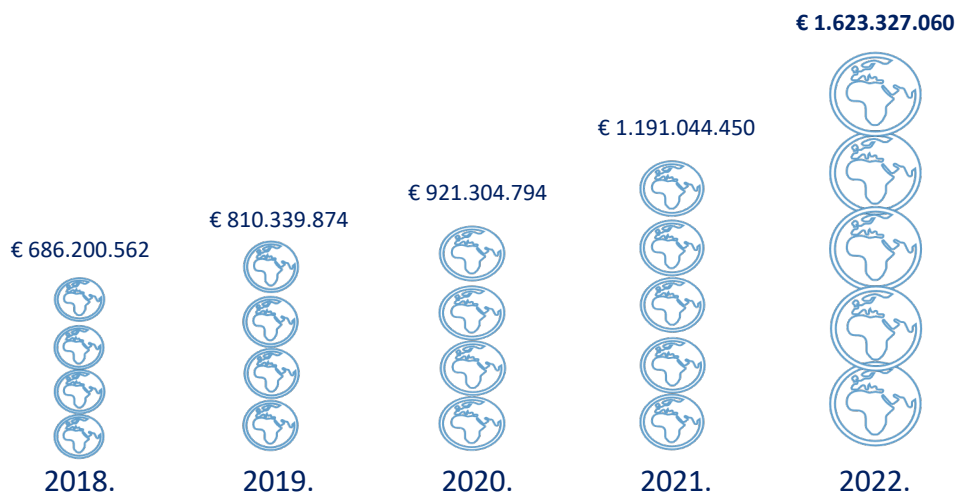
Rast poslovnih prihoda po zaposlenom 8,6 posto

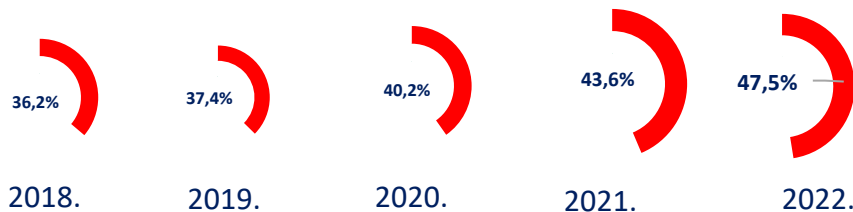
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Uz izniman rast poslovnih prihoda i solidan ali ipak manji rast broja zaposlenih, poslovni je prihod po zaposlenome u 2022. godini znatno porastao. U prosjeku sektora svaki je zaposlenik proizveo 93.541 euro prihoda, što je bilo čak 8,6 posto odnosno 7.400 eura više nego godinu dana prije. Ovakav godišnji rast bio je znatno iznad petogodišnjega prosjeka (3,1 posto), što i ovdje možemo povezati s rastom cijena koji je utjecao na iznimno visok rast poslovnih prihoda.

Izniman rast prihoda na inozemnom tržištu 36,3 posto

Udio prihoda na inozemnom tržištu u poslovnim prihodima

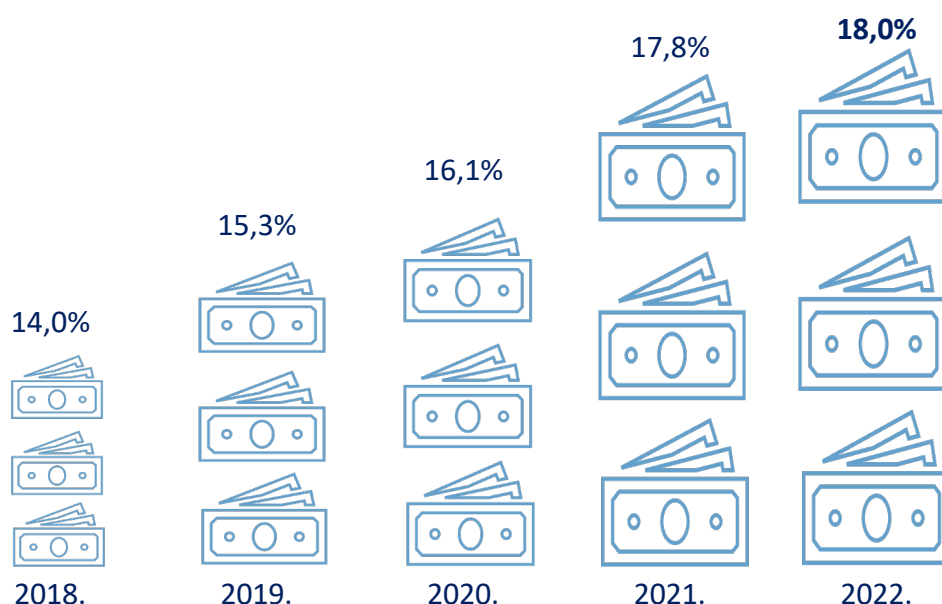

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prihodi na inozemnom tržištu IT industrije u razdoblju od 2018. do 2022. godine povećao se gotovo 2,5 puta rastući po prosječnoj godišnjoj stopi od 23,5 posto. U 2022. ostvaren je godišnji rast prihoda na inozemnom tržištu od 36,3 posto, znatno iznad petogodišnjega prosjeka.

IT industrija je u 2022. godini na inozemnom tržištu uprihodila ukupno 1,6 milijardi eura, odnosno 47,5 posto svojih ukupnih poslovnih prihoda, dakle gotovo polovinu ukupnih poslovnih prihoda ova je industrija ostvarila na inozemnom tržištu, što je rekordan udio izvoza u poslovnim prihodima.

Rekordna EBITDA marža (18 posto)

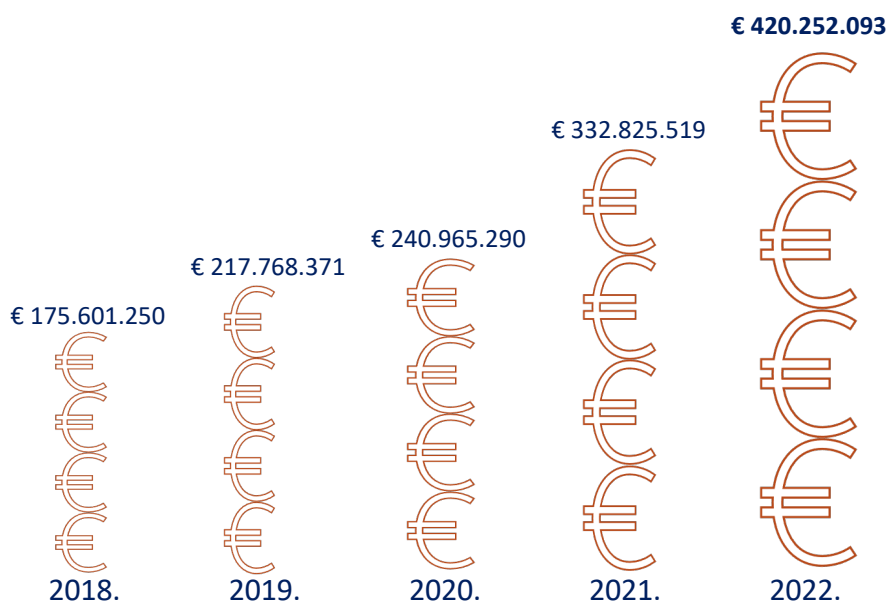
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

EBITDA marža IT poduzeća kontinuirano raste u posljednjih pet godina, a u 2022. godini bila je na najvišoj razini dosad (18 posto). Time je IT sektor poslovao znatno uspješnije od prosjeka nefinancijskog sektora RH čija je EBITDA marža ne samo znatno niža (10 posto) već je i smanjena u odnosu na 2021. godinu.

Rast EBITDA marže IT sektora u 2022. godini, iako vrlo blag (0,2 pb), ostvaren je unatoč velikom rastu rashoda (25 posto) koji je kompenziran porastom cijena usluga odnosno prihoda.

Konsolidirani financijski rezultat

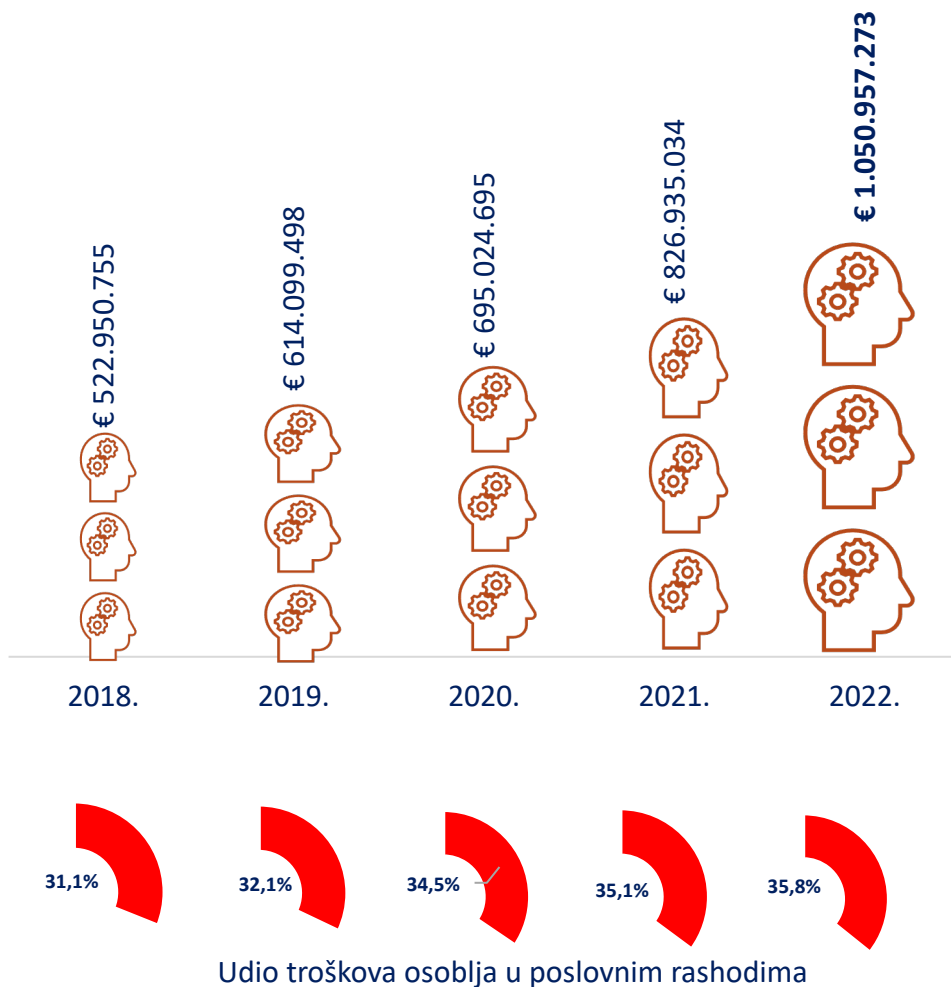

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

U 2022. godini 66,1 posto IT poduzeća iskazalo je dobit, gotovo jednako kao i prethodne godine (66,4 posto). Vrijednost iskazane dobiti bila je rekordna, viša nego prethodne godine za 26,3 posto, no rasla je sporije nego u 2021. (38,1 posto).

Prosječna vrijednost dobiti u IT poduzeću koje je iskazalo dobit iznosila je 115.100 eura, 12,1 posto više nego u 2021. godini.

Izniman rast troškova osoblja 27 posto

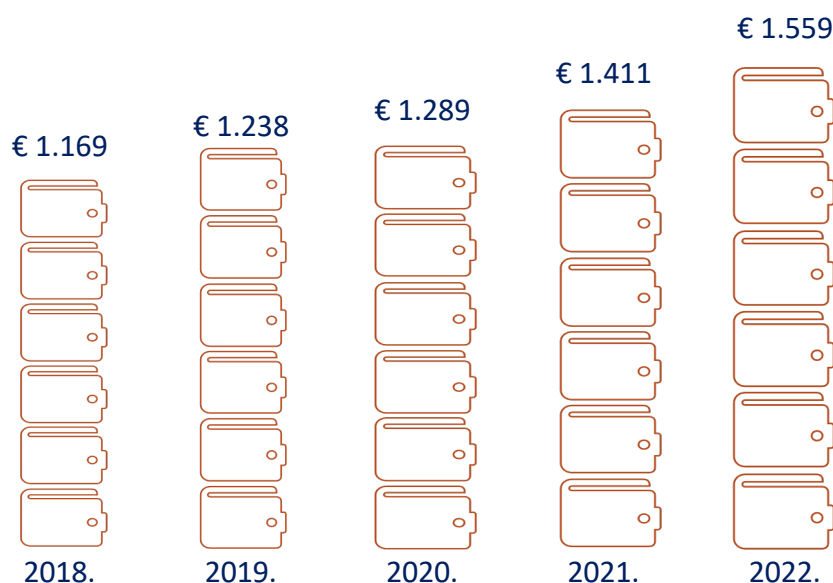

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Troškovi osoblja u 2022. godini iznimno su rasli, stopom od čak 27,1 posto, znatno iznad prosječnoga godišnjeg rasta u petogodišnjem razdoblju. Udio troškova osoblja u poslovnim rashodima IT poduzeća također kontinuirano raste. U 2022. godini udio je iznosio 35,8 posto, najviše u promatranom razdoblju te 4,7 pb više nego pet godina prije. Troškovi osoblja po zaposlenome u IT sektoru u 2022. godini bili su 79 posto veći od prosjeka u nefinancijskom sektoru RH.

Prosječna neto plaća

Nominalni rast 10,5 posto; realni pad -0,3 posto

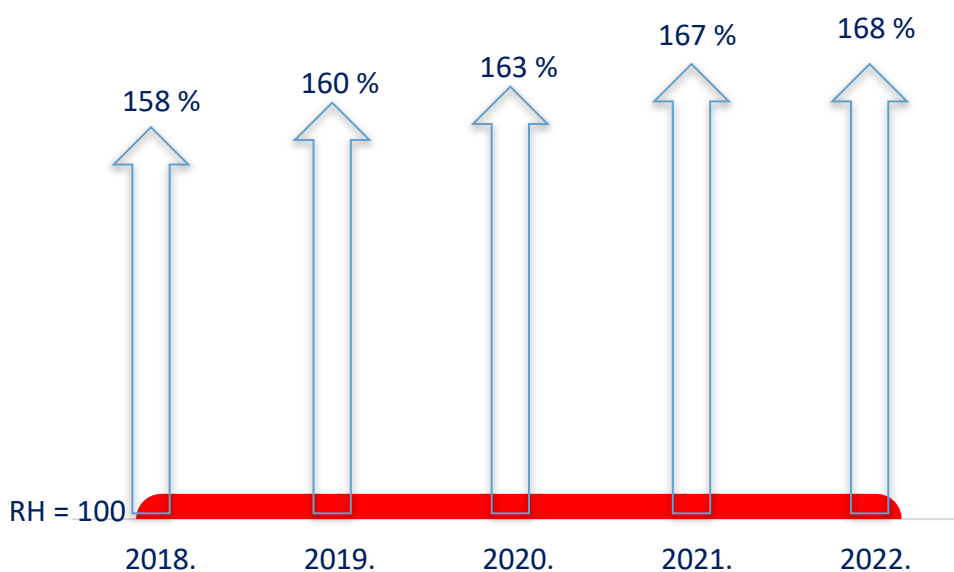

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prema iskazanim troškovima za neto plaće i nadnice zaposlenima kod IT poduzetnika u 2022. godini obračunana je prosječna mjesečna netoplaća u iznosu od 1.559 eura. Prosječne neto plaće u IT industriji kontinuirano rastu, u posljednjih pet godina prosječnom godišnjom stopom od 7,4 posto (nominalno). Iznos prosječne neto plaće u 2022. godini bio je veći za 33,3 posto nominalno (za 390 eura) u odnosu na stanje prije pet godina. Istodobno je realni rast (nominalni rast deflacioniran potrošačkim cijenama) prosječne neto plaće u promatranih pet godina u IT industriji iznosio 16,3 posto.

U 2022. godini ostvarena je iznadprosječna dinamika nominalnoga rasta, najviša (10,5 posto) u promatranom razdoblju. Iako su poslodavci u IT sektoru imali visok rast rashoda u segmentu troškova osoblja, on je bio ispod razine rasta potrošačkih cijena odnosno realna je neto plaća pala za 0,3 posto. To je ujedno bila prva godina u promatranom razdoblju s realnim padom neto plaće.

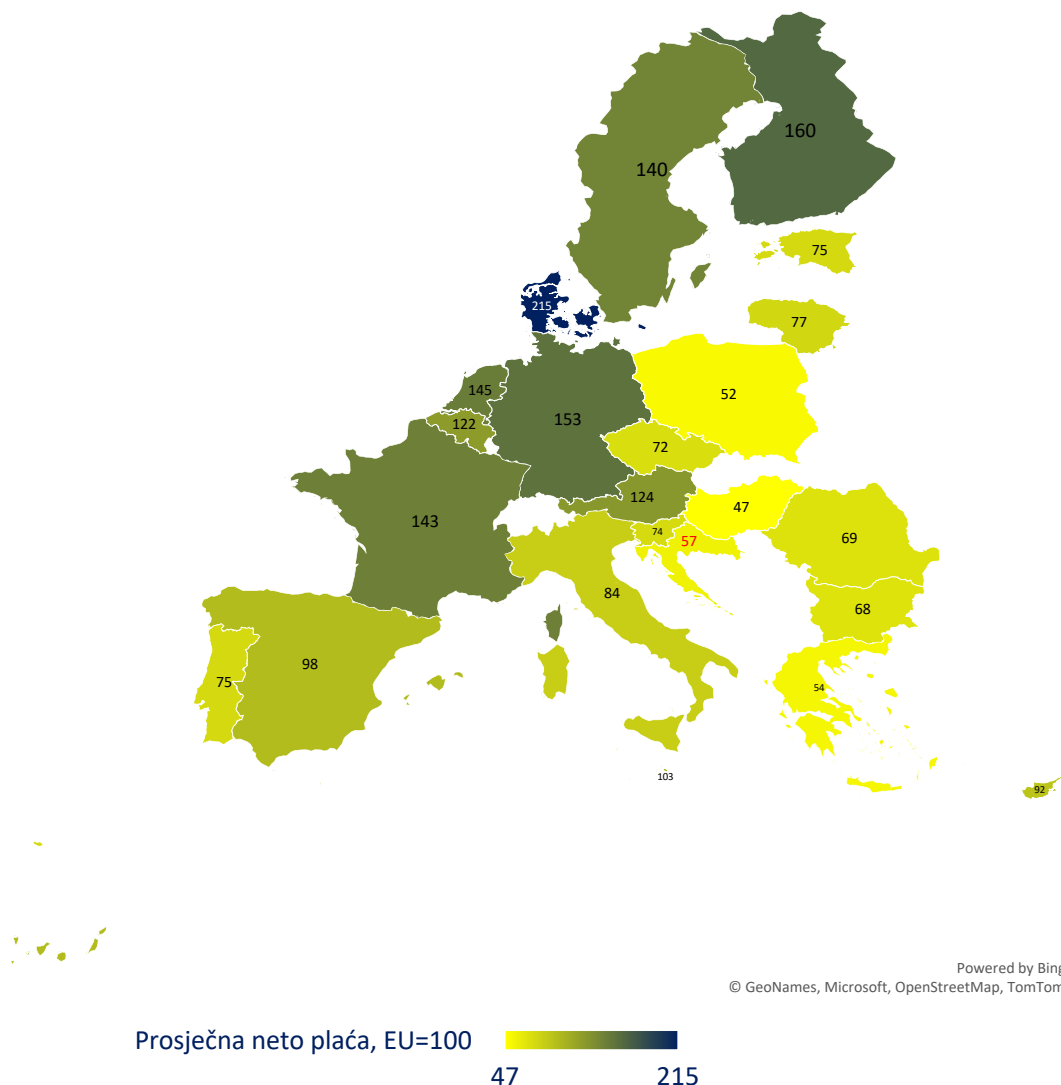
Prosječna neto plaća 68 posto viša od prosjeka RH

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

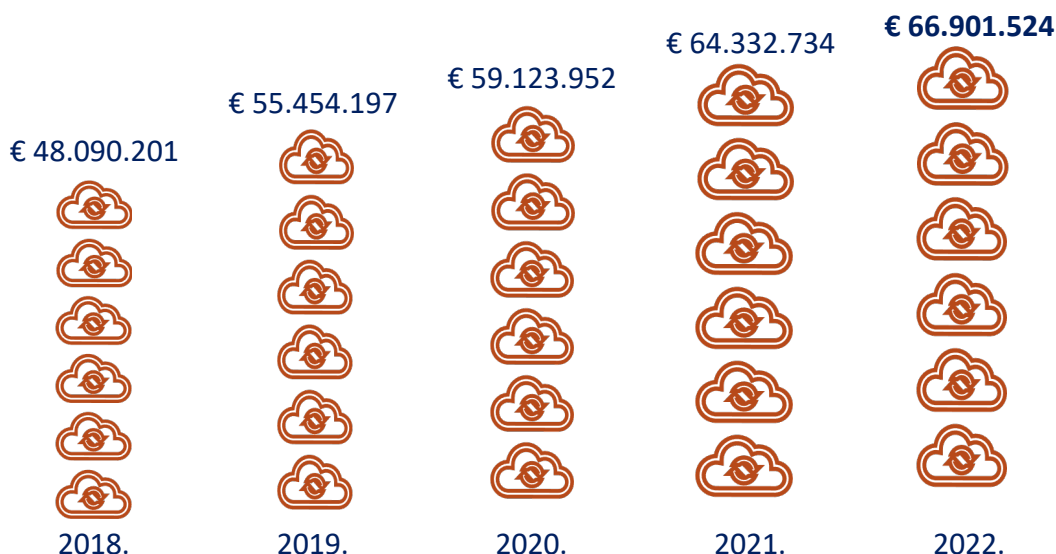
Prosječna neto plaća u IT industriji 2022. godine bila je viša od prosječne plaće cijeloga nefinancijskoga sektora RH za 68 posto, dok je pet godina prije bila viša za 58 posto. Odmak od prosjeka RH godinama se kontinuirano povećavao, sve do 2022. godine kada se dogodila stagnacija. Naime, prijašnjih godina dinamičnije je rasla prosječna plaća u IT sektoru od rasta u cijelome nefinancijskom sektoru, dok je u 2022. godini razina rasta bila gotovo ista.

Prosječna neto plaća na oko 57 posto prosjeka EU-a

Prema posljednjim podacima Eurostata (za 2021.), u hrvatskome IT sektoru prosječna neto plaća bila je na 57 posto prosjeka Europske unije, po čemu je Hrvatska bila pri samome začelju EU članica. Niže prosječne neto plaće od onih u Hrvatskoj zabilježene su u Mađarskoj, Poljskoj i Grčkoj. Najviše netoplaće u IT sektoru bilježe se u Danskoj, Finskoj, Njemačkoj i Nizozemskoj, gdje su veće od hrvatskog prosjeka 2,7 do 3,8 puta.

Usporenje rasta investicija 4,0 posto

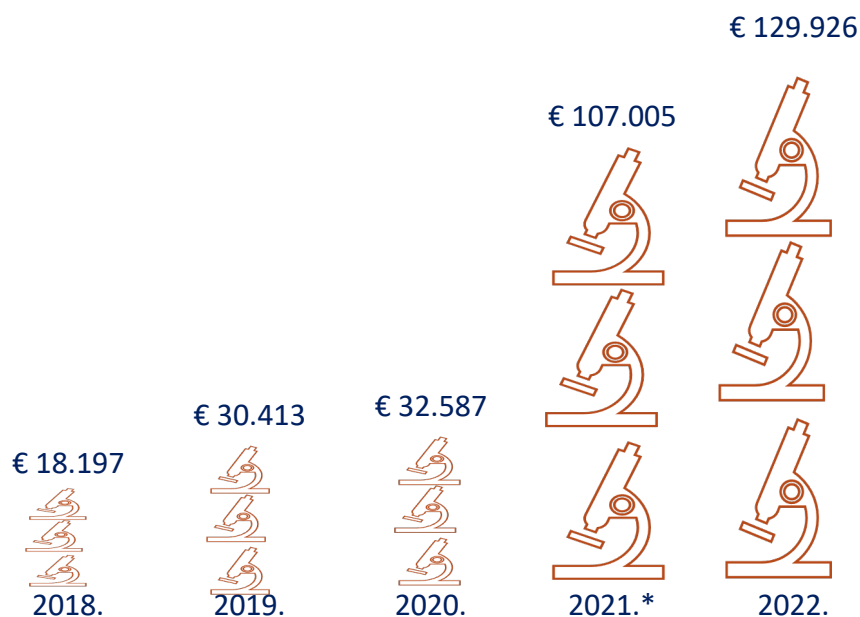
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

IT poduzeća u 2022. godini povećala su vrijednost bruto investicija u novu dugotrajnu imovinu za 4,0 posto u odnosu na prethodnu godinu, što je najniži godišnji rast u petogodišnjem razdoblju te dvostruko niži nego 2021. godine. Pritom je deset tvrtki s najvećim iznosima ulaganja činilo 40 posto svih ulaganja IT sektora. Najveće pojedinačno ulaganje u 2022. godini iznosilo je 9,9 milijuna eura, dok je prosječna vrijednost investicije iznosila 10.800 eura. U posljednjih pet godina IT tvrtke investirale su ukupno u novu dugotrajnu imovinu 293 milijuna eura.

Udio investicija u novu dugotrajnu imovinu u bruto dobiti iznosio je 14 posto, tri postotna boda manje nego prethodne godine te ujedno najmanje u promatranih pet godina.

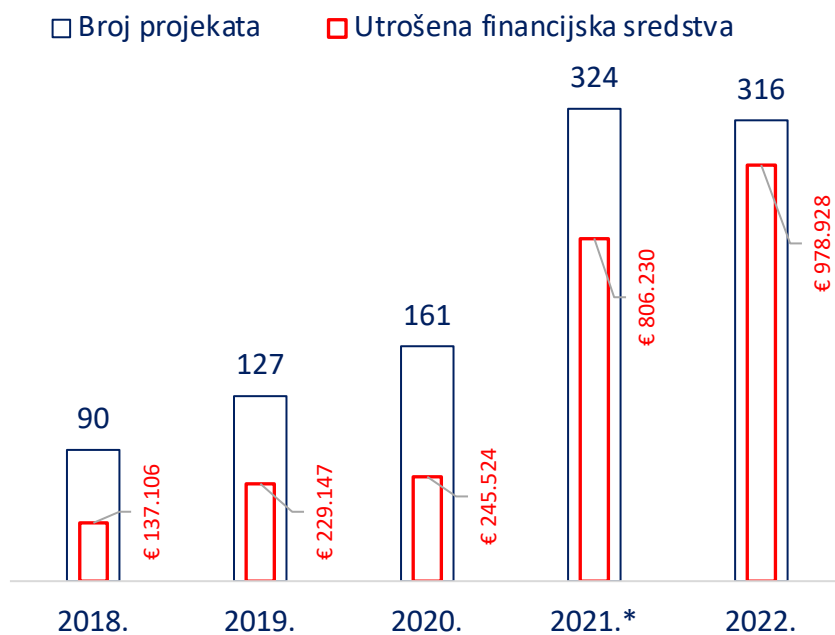
Rast izdataka za IR 21,4 posto

*lom u seriji zbog preregistracije tvrtke Ericsson Nikola Tesla d.d. u J 62.01
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Ukupni izdaci za istraživanje i razvoj u IT industriji porasli su u 2022. godini za 21,4 posto, na rekordnih 129,9 milijuna eura. Glavnina izdataka cijele IT industrije odnosi se na djelatnost J 62.01 Računalno programiranje (91 posto IR izdataka IT sektora) koje je utrošilo 19,4 posto više sredstava za IR nego prethodne godine. Veliki rast vidljiv je kod djelatnosti J 62.03 Upravljanje računalnom opremom i sustavom gdje je utrošeno tri puta više nego prethodne godine. U sljedećoj godini planirani je iznos IT sektora za IR 127,7 milijuna eura, dakle manje nego što je utrošeno 2022. godine.

Manji broj istraživačkih projekata

*lom u seriji zbog preregistracije tvrtke Ericsson Nikola Tesla d.d. u J 62.01
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Broj istraživačkih projekata bio je manji nego prethodne godine, s višom vrijednošću utrošenih sredstava. Dominirala su, kao i uvijek, razvojna istraživanja (67 posto broja ukupnih istraživačkih projekata i 91 posto ukupne vrijednosti istraživačkih projekata IT sektora) kojih je bilo brožano manje, no na njih je utrošeno 25 posto više sredstava.

2. Poslovanje Top 50 IT poduzeća (2018. – 2022.)

U ovom poglavlju analiziramo najuspješnijih 50 poduzeća prema poslovnim prihodima u 2022. godini.

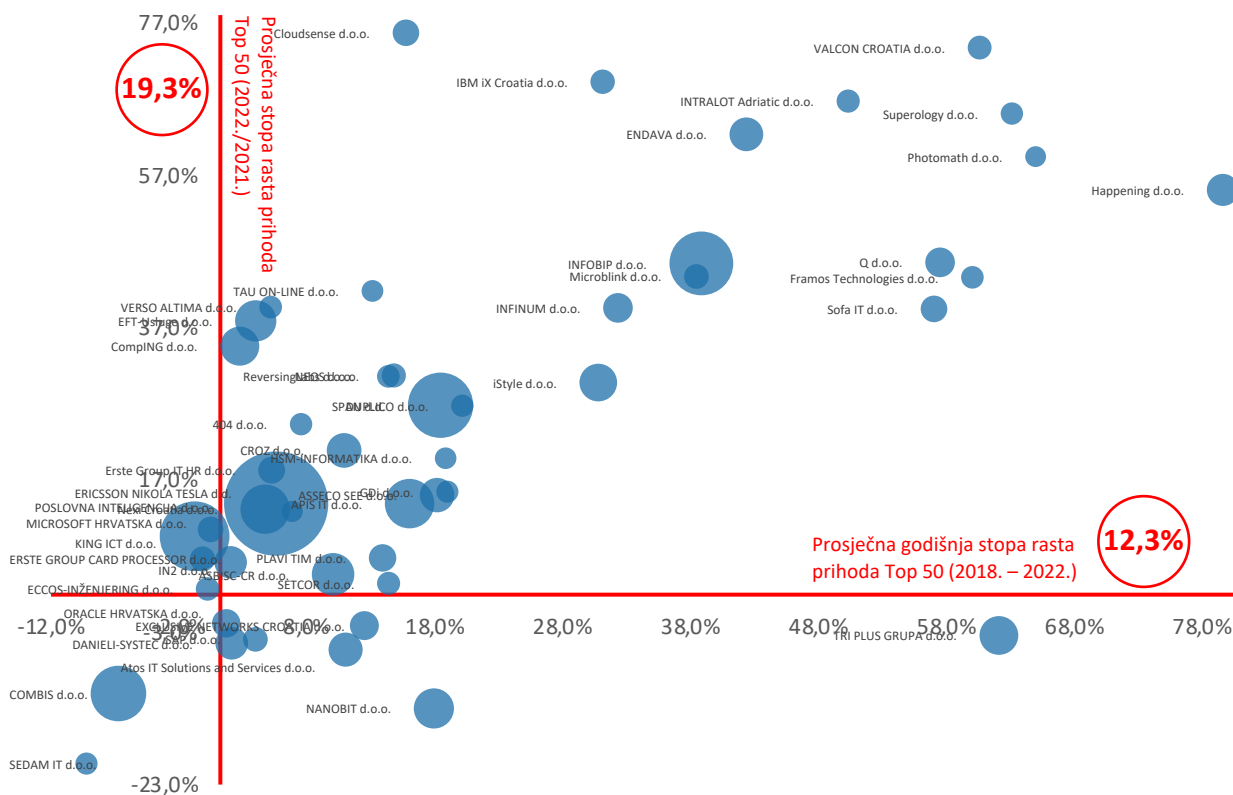
U odnosu na 50 najuspješnijih poduzeća prema prihodima iz 2018. godine čak je 18 novih poduzeća ušlo među 50 najuspješnijih, što potvrđuje da je IT industrija jedan od najvibrantnijih sektora hrvatskoga gospodarstva.

Među već dobro poznatim liderima IT industrije u Hrvatskoj, kao što su Ericsson Nikola Tesla d.d., Span d.d., King ICT d.o.o., Infobip d.o.o. i mnogi drugi, u 2022. godini među 50 najuspješnijih poduzeća u odnosu na 2018. pojavljuju se i sljedeća brzorastuća poduzeća: Superology d.o.o., Duplico d.o.o., IBM iX Croatia d.o.o., Framos Technologies d.o.o., Sofa IT d.o.o., Microblink d.o.o. i Aircash d.o.o.

U nastavku analizirat ćemo poslovanje 50 najuspješnijih poduzeća u razdoblju od 2018. do 2022. godine. Najuspješnijih 50 poduzeća u IT industriji ostvaruje 44 posto prihoda IT industrije u Hrvatskoj, više od 46 posto ukupnog izvoza IT industrije te zapošljava gotovo svakog trećeg IT stručnjaka (31,6 posto).

Prosječna netoplaća zaposlenih u 50 najvećih poduzeća u IT industriji za više od trećine (+36 posto) veća je od prosjeka IT industrije u Hrvatskoj.

Stope rasta prihoda (Top 50)

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

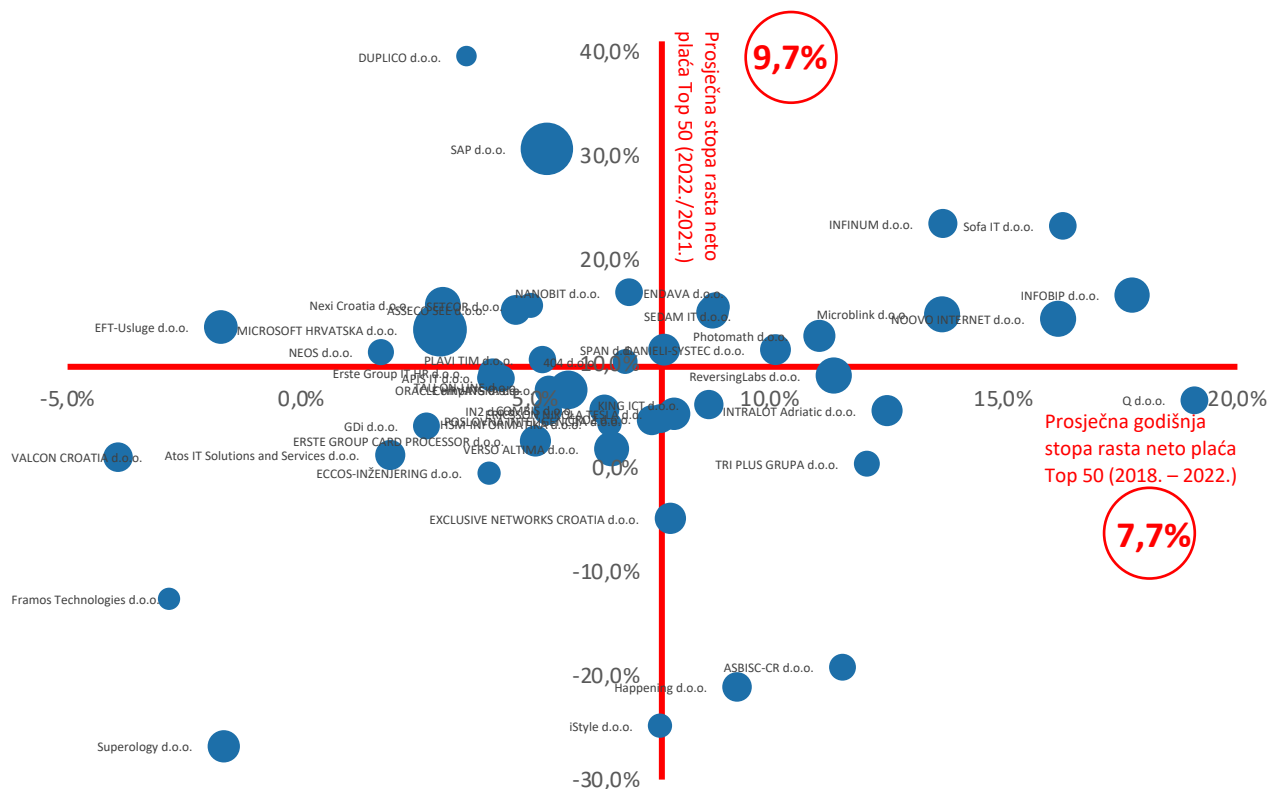
Prosječna godišnja stopa rasta prihoda 50 najuspješnijih IT poduzeća u Hrvatskoj iznosila je 12,3 posto, dok je godišnja stopa rasta prihoda u 2022. godini iznosila 19,3 posto, što znači da je IT industrija u 2022. rasla iznadprosječno u usporedbi s petogodišnjim razdobljem od 2018. do 2022. godine.

Poduzeća smještena desno od okomite osi ostvarila su veću godišnju stopu rasta u 2022. od prosjeka 50 najuspješnijih. Poduzeća smještena iznad horizontalne osi ostvarila su prosječne godišnje stope rasta veće od prosjeka 50 najuspješnijih poduzeća.

Veličina kruga na slici ilustrira veličinu prihoda u apsolutnim iznosima u 2022. godini. Kao što je vidljivo na slici, najveće prihode u 2022. godini imali su Ericsson Nikola Tesla d.d., Span d.d., King ICT d.o.o. i Infobip d.o.o.

Stope rasta neto plaća (Top 50)

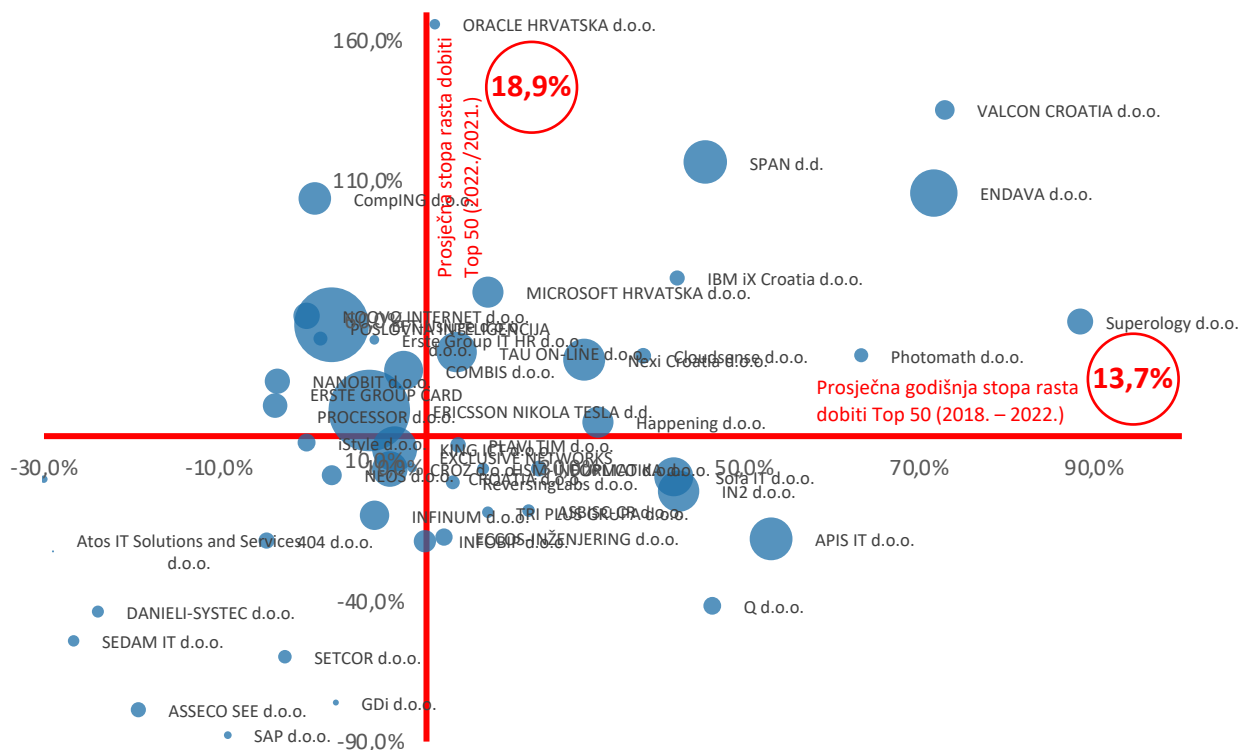
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prosječna neto plaća u 50 najvećih IT poduzeća u RH iznosila je u 2022. godini 2.119 eura te je na slici ilustrirana veličinom kruga. Prosječna godišnja stopa rasta neto plaća iznosila je 9,7 posto u razdoblju od 2018. do 2022. godine. Godišnja stopa rasta plaća u odnosu na prošlu godinu iznosila je 7,7 posto te možemo reći da dolazi do usporavanja rasta plaća u IT industriji. Poduzeća koja se nalaze u desnom gornjem kvadrantu zabilježila su i veće prosječne godišnje stope rasta plaća te veću godišnju stopu rasta od prosjeka 50 najvećih IT poduzeća u RH. Među onima koji su ostvarili iznadprosječne stope rasta ističu se Infinum d.o.o., Sofa IT d.o.o., Microblink d.o.o., Infobip d.o.o. i Noovo Internet d.o.o.

Stope rasta dobiti (Top 50)

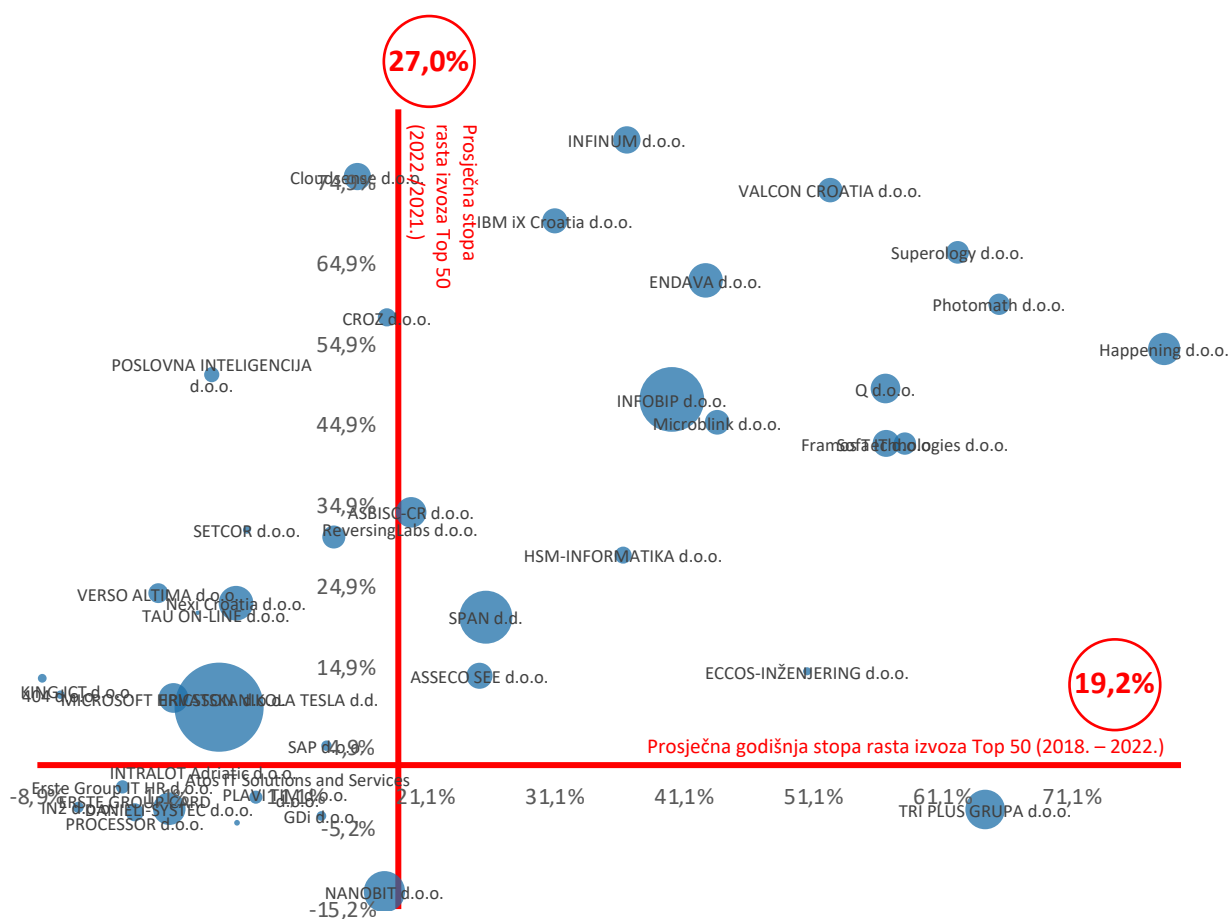

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prosječna godišnja stopa rasta dobiti među 50 najvećih hrvatskih IT poduzeća iznosila je 13,7 posto u razdoblju od 2018. do 2022. godine, dok je prosječna godišnja stopa rasta dobiti u 2022. godini iznosila 18,9 posto, što nam govori da je profitabilnost najvećih IT poduzeća u Hrvatskoj u 2022. godini rasla iznadprosječno u usporedbi s razdobljem od 2018. do 2022. godine.

Poduzeća koja se nalaze u gornjem desnom kvadrantu zabilježila su i veće prosječne godišnje stope rasta i veću godišnju stopu rasta od prosjeka najvećih IT poduzeća u Hrvatskoj. Od poduzeća koja su ostvarila najveći porast dobiti ističemo: SPAN d.d., Valcon Croatia d.o.o., Endava d.o.o., Superology d.o.o. i Photomath d.o.o.

Stope rasta izvoza (Top 50)

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Izvoz 50 najvećih poduzeća hrvatske IT industrije u 2022. godini u prosjeku je porastao 27 posto, dok je prosječna godišnja stopa rasta izvoza najvećih hrvatskih IT poduzeća u razdoblju od 2018. do 2022. godine iznosila 19,2 posto, iz čega možemo zaključiti da su vodeća hrvatska IT poduzeća ostvarila iznadprosječan rast izvoza u 2022. u usporedbi s razdobljem od 2018. do 2022. godine. Veličina kruga predstavlja veličinu izvoza određenog poduzeća u apsolutnom iznosu. Poduzeća koja se nalaze u desnom gornjem kvadrantu ostvarila su iznadprosječne godišnje stope rasta izvoza u razdoblju od 2018. do 2022. godine, ali su ostvarile i veću godišnju stopu rasta izvoza u odnosu na ostale najveće hrvatske IT tvrtke, a tu se između ostalih ističu: Infinum d.o.o., Valcon Croatia d.o.o., Superology d.o.o., Happening d.o.o., Photomath d.o.o., Infobip d.o.o. i Q d.o.o.

3. ISV – proizvođači pakiranog softvera

Proizvođači pakiranog softvera (ISV) definirani su kao „proizvođači softvera koji nisu u vlasništvu ili pod kontrolom proizvođača hardvera. ISV-ovi su također poznati kao izdavači softvera. Specijalizirani su za izradu i prodaju softvera tvrtkama koje se ne oslanjaju na softver razvijen u kući. Iako se ISV softver često masovno koristi od strane pojedinačnih trećih strana, a u nekim slučajevima čak i proširen i prilagođen, on ostaje u vlasništvu dobavljača. Uobičajena je praksa i također se očekuje da ISV-ovi proizvode softverske proizvode koji mogu raditi na višestrukim uređajima kombinacije hardvera i operacijskog sustava. Vodeće tvrtke na tržištima računalnog softvera i hardvera, poput Microsofta, često podržavaju ISV-ove kao pouzdane poslovne partnere. U današnje vrijeme ISV-ovi su postali primarna skupina proizvođača softvera u IT industriji, često na čelu razvoja novih tehnologija i rješenja.”¹

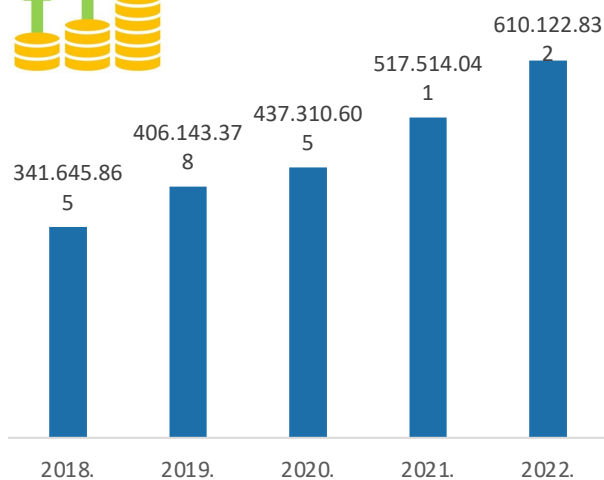
Proizvođači pakiranog softvera (ISV) u hrvatskoj IT industriji identificirani su uz stručnu pomoć konzultanata. Od 300 najvećih poduzeća iz IT sektora (J6201 - NKD 2007), identificirali smo 86 poduzeća čiji je primarni izvor prihoda vlastiti pakirani softver.

U nastavku ćemo detaljnije analizirati poslovanje proizvođača pakiranog softvera u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

Osvrnut ćemo se na geografsku komponentu poslovanja ISV-ova hrvatske IT industrije.

¹ <https://www.infobip.co/glossary/isv>

ISV – prihodi i EBITDA

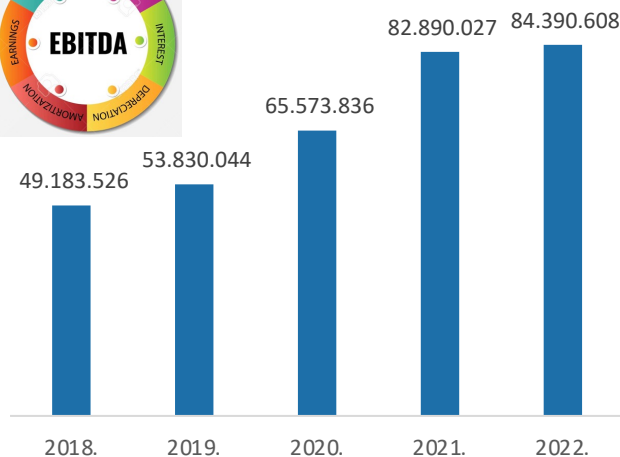
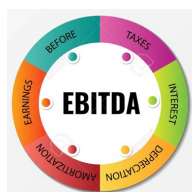

15,6%

Prosječna godišnja
stopa rasta prihoda
(2018. – 2022.)

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prihodi proizvođača pakiranog softvera u 2022. godini iznosili su više od 600 milijuna eura te su u prosjeku rasli više od 15 posto godišnje u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

14,5%

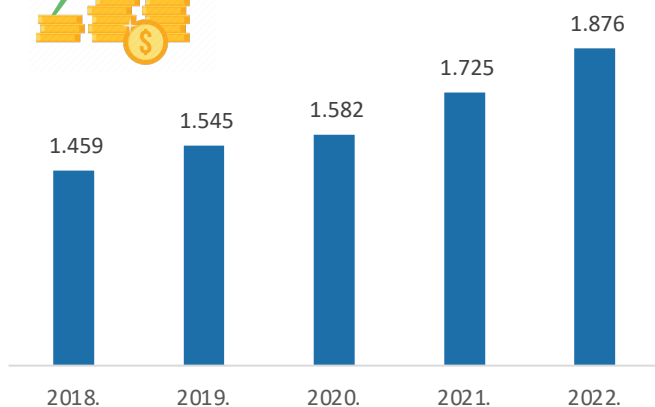
Prosječna godišnja
stopa rasta EBITDA-e
(2018. – 2022.)

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

EBITDA proizvođača pakiranog softvera u 2022. godini iznosila je više od 84 milijuna eura te je u prosjeku rasla više od 14 posto godišnje u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

ISV – neto plaće i broj zaposlenih

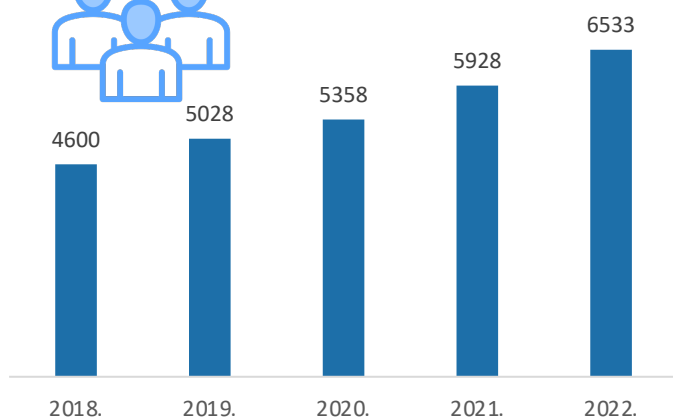

6,5%

Prosječna godišnja
stopa rasta neto plaća
(2018. – 2022.)

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prosječna neto plaća zaposlenih pri proizvođačima pakiranog softvera iznosila je 1.876 eura u 2022. godini te je rasla po prosječnoj godišnjoj stopi od 6,5 posto u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

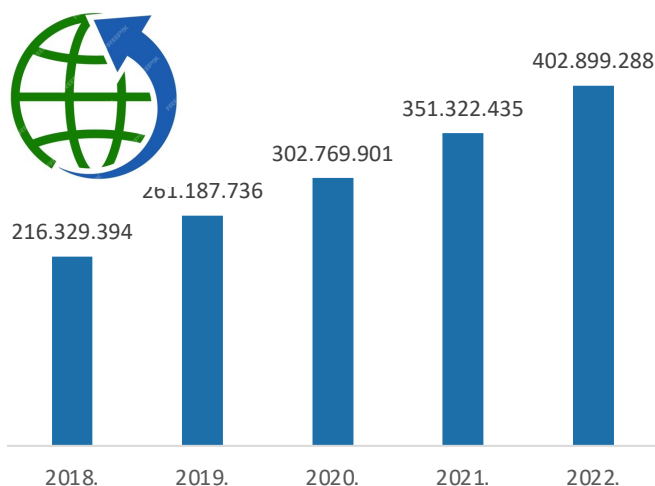
9,2%

Prosječna godišnja
stopa rasta broja
zaposlenih
(2018. – 2022.)

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Proizvođači pakiranog softvera zapošljavali su 6.533 djelatnika u 2022. godini te su povećavali broj zaposlenih po prosječnoj godišnjoj stopi od 9,2 posto u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

ISV – izvoz i dobit

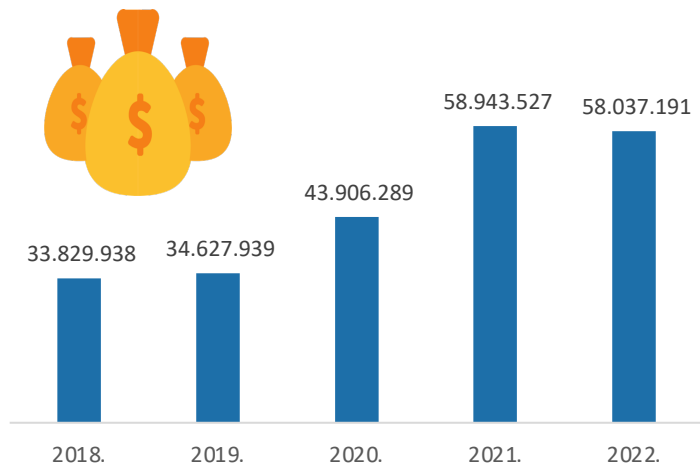

16,8%

**Prosječna godišnja
stopa rasta izvoza
(2018. – 2022.)**

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prihod od prodaje na inozemnim tržištima proizvođača pakiranog softvera iznosio je više od 400 milijuna eura u 2022. godini te je rastao po prosječnoj godišnjoj stopi od 16,8 posto u razdoblju od 2018. do 2022. godine.

14,4%

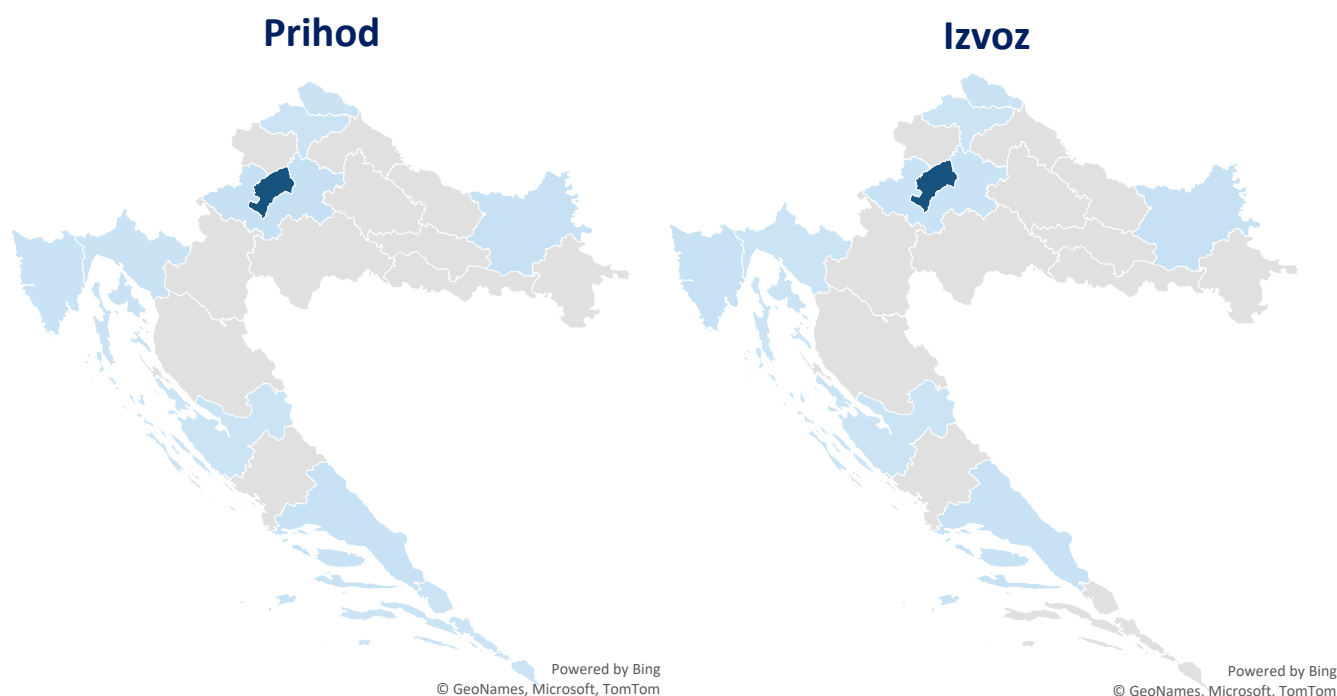
**Prosječna godišnja
stopa rasta dobiti
(2018. – 2022.)**

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Dobit proizvođača pakiranog softvera iznosila je nešto više od 58 milijuna eura te je u odnosu na 2021. godinu pala za 1,5 posto.

U razdoblju od 2018. do 2022. godine prosječna godišnja stopa rasta dobiti iznosila je 14,4 posto.

ISV geografija – prihod i izvoz

Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Sjedišta proizvođača pakiranog softvera (ISV) nalaze se u deset županija. Uz one u Gradu Zagrebu, gdje se nalazi najveći broj poduzeća ISV-a što je i vidljivo iz gornje slike koja prikazuje njihove prihode i izvoz, proizvođači pakiranog softvera nalaze se i u: Međimurskoj, Varaždinskoj, Istarskoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Osječko-baranjskoj županiji.

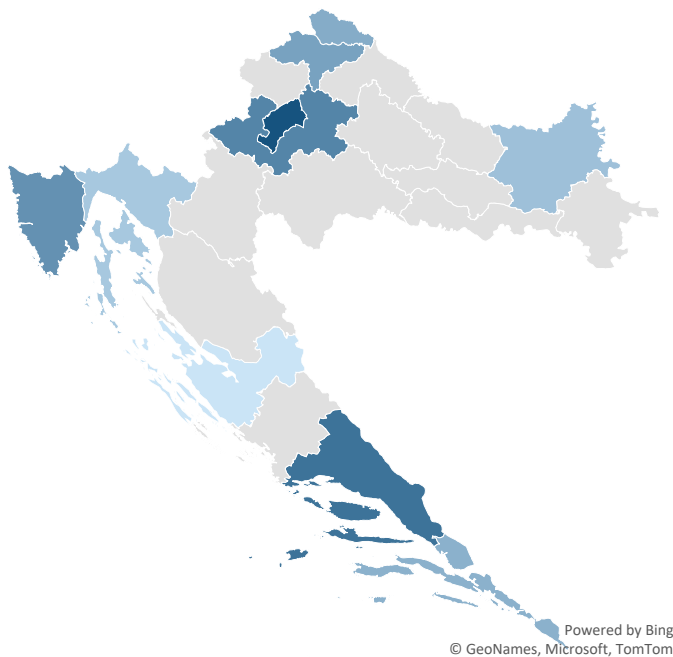
Kao što je to slučaj i s ostatkom IT industrije, ISV-ovi su većinom koncentrirani u Gradu Zagrebu te se na njih odnosi više od 90 posto prihoda i 94 posto izvoza hrvatskih proizvođača pakiranog softvera.

ISV geografija – broj zaposlenih i prosječne neto plaće

Broj zaposlenih

Prosječne netoplaće

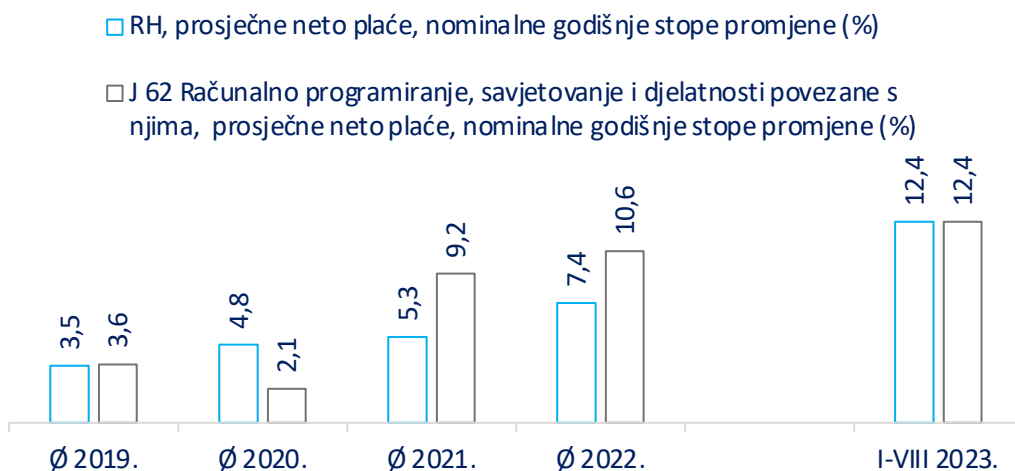
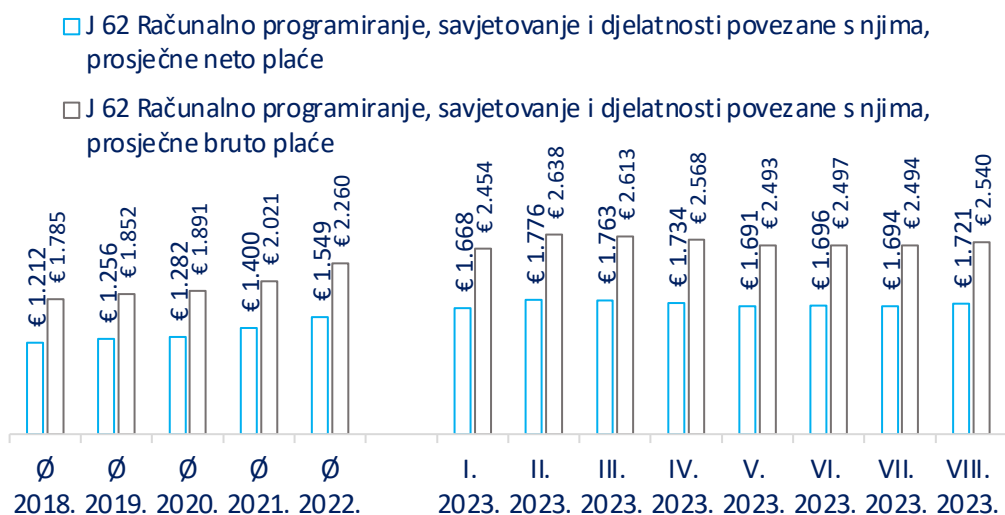
Izvor: Digitalna komora (GFI), obrada HGK

Prosječne netoplaće zaposlenika ISV-ovih poduzeća najveće su u Gradu Zagrebu gdje iznose prosječno 2.118 eura. Odmah iza njih prema visini prosječne neto plaće slijede ISV-ovi iz Splitsko-dalmatinske i Zagrebačke županije.

3. Brzi pogled u 2023. godinu

Za aproksimaciju nekih osnovnih statističkih parametara poslovanja IT poduzeća u 2023. godini koristili smo se dostupnim podacima koji se odnose na djelatnost J 62 Računalno programiranje te izvješća sa Zagrebačke burze (ZSE) o dvama poduzećima koja kotiraju na burzi.

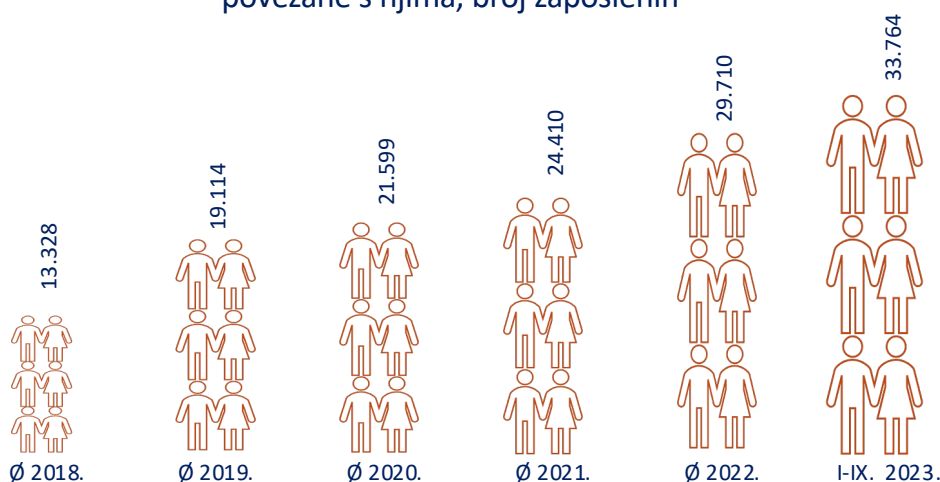
- Pritisak na rast troškova osoblja
- Stagnacija zaposlenosti
- Usporenje aktivnosti (rasta prihoda)

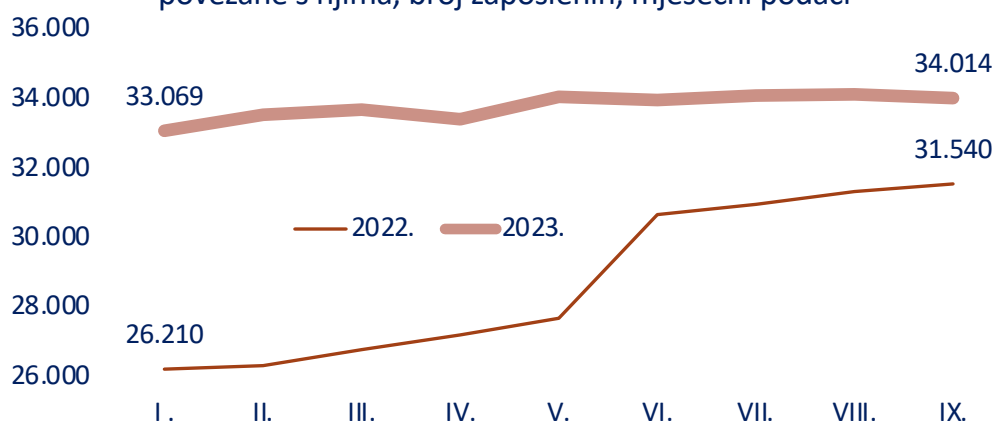
Izvor: DZS, obrada HGK

Dostupni podaci za 2023. godinu pokazuju da prosječne plaće nastavljaju nominalno rasti, i to većom stopom nego 2022. godine. U prvih osam mjeseci godišnji nominalni rast netoplaća iznosio je 12,4 posto, a bruto 13,8 posto. To je najbrži godišnji nominalni rast ikad zabilježen. No, u uvjetima visoke inflacije potrošačkih cijena realni je rast iznosio tek 2,9 posto (neto) odnosno 4,1 posto (bruto). Time se dinamika rasta plaća u J 62 izjednačila s rastom prosječne plaće u Hrvatskoj, za razliku od 2021. i 2022. godine kada je u djelatnosti J 62 plaća rasla znatno brže.

J 62 Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima, broj zaposlenih

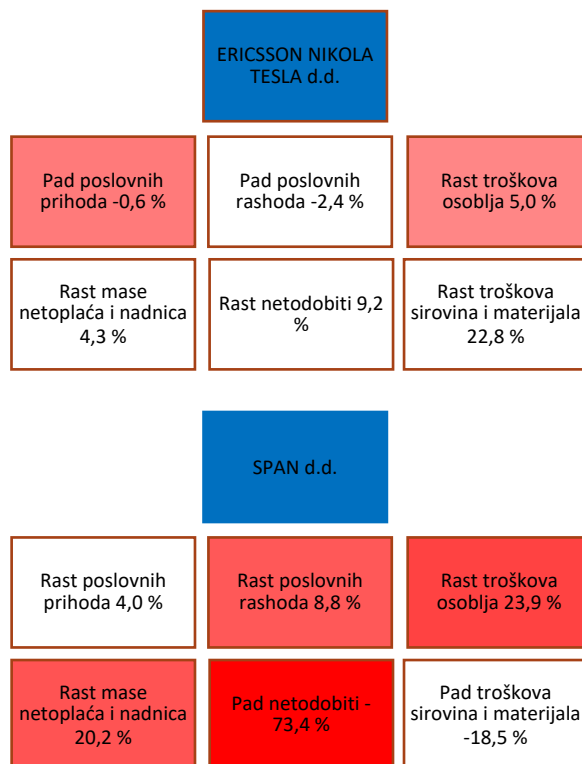
J 62 Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima, broj zaposlenih, mjesečni podaci

Izvor: DZS, obrada HGK

Broj zaposlenih u djelatnosti računalnog programiranja (J 62) nastavio je rasti i u 2023. godini. U prvih devet mjeseci godišnji je rast ostvaren na razini od 17,5 posto. Vrlo solidno, no manje dinamično nego u 2022. godini (21,7 posto), ali istodobno i iznadprosječno, gledajući posljednje tri godine. No, kretanje zapošljavanja u 2023. godini otkriva da se događa stagnacija, pa čak i mali pad, sve naglašenije kako godina odmiče. Iste naznake pokazuje i indeks OVI (indeks *online* oglasa slobodnih radnih mjesta) Ekonomskog instituta, koji posljednjih mjeseci pokazuje da programeri imaju najveći pad na rang-ljestvici najtraženijih zanimanja.

Poslovanje dvaju poduzeća iz IT sektora u prvih devet mjeseci 2023. godine koji kotiraju na Zagrebačkoj burzi (čine oko 10 posto IT tržišta, imaju dominantne prihode od izvoza)

Izvor: ZSE, obrada HGK

Iz poslovanja dviju tvrtki IT sektora, koje jedine kotiraju na burzi, može se iščitati usporenje rasta odnosno pad aktivnosti uz istodobno i dalje rastući pritisak na rashode iz segmenta troškova rada, što ima negativan utjecaj na visinu ostvarenja dobiti. Oba navedena primjera tvrtke su kojima su prihodi od izvoza ključni u ostvarenju poslovnih prihoda te su time i izloženi nepovoljnim globalnim kretanjima, a time posredno i tvrtke koje su povezane s velikim izvoznicima. No, kako u prosjeku tvrtke hrvatske IT industrije ipak ostvaruju više od polovine prihoda na domaćem tržištu, zaključili bismo da će se globalni negativni trendovi sporije prenositi na cijelu hrvatsku IT industriju.